

ko se lahko ustavim, in mir, ki mi pomaga, da se ne zgubim v kaosu tega sveta.

Imate vzornika?

Vzornika ne, ker so nevarni. Zna-jo ti zamegliti sliko Boga in oni

postati tvoj bog. So pa ljudje, ki jih občudujem. Eden izmed njih je gotovo Janez Pavel II. – zaradi svoje izjemne odprtosti. Imel je polno življenje na vseh področjih in je ljubil vse.

Kaj še počnete v življenju poleg pisanja in poučevanja?

Izjemno veliko berem in zelo rad se ukvarjam s športom, predvsem s plavanjem in nogometom. Uživam, ko grem lahko s kakšnim

prijateljem na kavo in se pogovarjam in pogovarjam. V življenju ni nič pomembnejšega od druženja z ljudmi, ki jih imamo radi. Všeč so mi dogodki, ki ostanejo in človeku nekaj dajo. ■ TOMAŽ KAVČIČ

Blišč in beda veselega decembra

Ni vseeno, kako pričakujemo Jezusovo rojstvo.

Brskam po novičarskem spletnem portalu in oko se mi ustavi na novički o tem, kako znani Slovenci (misice, pevci in drugi estradniki) izdelujejo adventne venčke. Spet drugič si v trgovini ogledujem adventni koledar, ki v vsakem okencu (eno okence za vsak decembrski dan) skriva čokoladico. Na njem so snežaki, okraski, lučke. S trolo se vozim po mestu in že opazim okrasje nad

trgovino s parfumi, zraven pa še žensko, ki z našobljenimi ustnicami in sirenastim pogledom vabi k nakupu nekega parfuma, ki bo dekleta in ženske spremenil v dišeč osebek s preštevlnim krogom omamljenih moških oboževalcev. ©Dobro, morda malce pretiravam v izražanju. A moje vprašanje je še kako na mestu: Kaj ima vse to z adventom – pričakovanjem Jezusa, ki naj bi se rodil v naših srcih?

Se tudi ti kdaj vprašaš kaj podobnega? Ne pozabi, da lahko sam narediš največ za to, da se boš v adventu duhovno okrepil.

- Namesto v hipermarket pojedimo večkrat k maši. Ja, v trgovskem centru so res »fajn cote« pa kvaliteten puder in novi model mobitela z neverjetnimi aplikacijami. Ampak po prerivanju v silni gneči, ko prideš domov, nova majica ne bo več zanimiva, nov model mobitela ne bo najnovejši, kako se

nekoga, ki ti je blizu. Lahko greš tudi na obisk in tako morda razveseli nekoga, ki »visi« doma in nima kaj početi.

- Namesto da izgubljaš živce z razmišljanjem o tem, kakšna tečka je tvoja sošolka ali sosed, raje preusmeri negativno misel v pozitivno, se ji/mu nasmehni in pozitivnost se bo čez dan le še nadaljevala. Če ti bo šla kakšna oseba res zelo na živce, pa se spomni na Jezusove besede: »Ljubite svoje sovražnike« in naredil boš mnogo več, kot če bi se sprivil nanjo z nergajočim tonom ali zavijanjem z očmi.

- Imaš v svoji omari stvari, ki jih ne potrebuješ in so še vedno uporabne? Pošlji jih ljudem, ki so v poplavih izgubili vse, vrzi jih v za to namenjene zabojnike, odpelji jih na Karitas ... Pa stran s priljubljenim izgovorom: »Jaz tako ali tako ne morem nič narediti.« Lahko. Ne boš ravno rešil sveta, boš pa mogoče nekoga razveselil.

- Bodi vesel, rodil se bo Jezus. Praznuj z družino, osredotoči se na lepe odnose med vami in ne vzdihuj ob tem, če bo mama s tabo želela kaj zmoliti ob jaslicah. Raje reci: »Ja, mami!« V adventu ti želim čim več podobnih »JA-jev«. ■ ANDREJA HERGULA

JEZUS TE IMA RAD, NE GLEDE NA TO, KAKO »TRENDI« SI.

boš v resnici počutil? Naveličano, razočarano, frustrirano, brez evra v žepu? Ob obisku maše se boš notranje umiril. Tam ti bo Jezus dal novih moči in veselja. Rad te imam, ne glede na to, kako »trendi« si ... Ni to nekaj najlepšega?

- Namesto da požiraš ekran ob gledanju resničnostnega šova, ki nezavedno posiljuje tvoje možgane s podobami zunanje popolnosti, izumetničnega načina izražanja in ukvarjanja s samim seboj, izklopi TV in kaj zmolji za

Tudi Miklavža lahko izkoristimo v oglaševalske namene – in ga odenemo v napačno barvo. Foto: Tatjana Splichal

Adam je bil ustvarjen za Evo, Eva pa zaradi Adama

V Parizu na socialnem tednu o novem dogovoru med moškimi in ženskami

V Parizu je bil od 23. do 25. novembra 87. socialni teden z naslovom »Ženske in moški – nov dogovor?« Zbralo se je več tisoč udeležencev, ki so sodelovali v debatah, na okroglih mizah, delavnicah in konferencah. Govorniki na seminarju so prihajali iz sveta politike, gospodarstva, nevladnih organizacij in sveta znanosti.

uživamo prednosti naših razlik ter kako lahko gremo v smeri enakosti med moškimi in ženskami, pri tem pa spoštujemo naravne razlike.

O dinamiki enakosti je razmišljal Jérôme Vignon, predsednik Socialnih tednov Francije: »Zdi se, da je ta dinamika dosegla novo raven. Kljub napredku je še vedno precej težav: stereotipi se težko izkoreninjajo, politična enakost prihaja počasi in izobraževanje je še vedno zaznamovano z moškimi in ženskimi posebnostmi.«

V programu v pariškem parku Floral so sodelovali mnogi gostje, med drugim tudi Viviane Reding, podpredsednica Evropske komisije, ter Maria Voce, predsednica Gibanja fokolorov. Na stojnicah, ki so si jih lahko

udeleženci ogledali med odmori, so imeli svojo predstavitev tudi Slovenci, ki so gostom predstavili naše znamenitosti ter nekaj pomembnih slovenskih osebnosti.

In kako so kongres doživeli slovenski udeleženci? Andreja Kokalj je dejala: »Na letošnjem socialnem tednu smo se spraševali, ali je potreben nov dogovor med moškimi in ženskami v sodobni družbi. Odgovor je v dialogu, medsebojnem spoštovanju na temelju enakopravnosti, konstruktivnem sodelovanju in sprejemanju odgovornosti za sočloveka. Na nas ženskah pa je, da si zagotovimo vlogo enakovrednega partnerja ter tako skupaj z moškimi oblikujemo boljšo prihodnost.«

Simona Osterc je povedala, da Socialna akademija letos že četrto leto zapored sodeluje na socialnem tednu v Parizu in tako sledi svojemu poslanstvu aktivne participacije v civilni družbi. »Po zgledu francoskega socialnega tedna tudi Socialna akademija vsako leto v septembru organizira slovenski socialni teden. Letošnja

tema z naslovom 'Kdo daje, kdo prejema?' je bila medgeneracijsko obarvana.«

KLJUB NAPREDKU JE IZOBRAŽEVANJE JE ŠE VEDNO ZAZNAMOVANO Z MOŠKIMI IN ŽENSKIMI POSEBNOSTMI.

Ena izmed sedmih udeležencev iz Slovenije je bila tudi Barbara Zalar. Najbolj jo je navdušilo predavanje filozofinje Agacinski: »Povedala je, da je bil Adam ustvarjen za Evo, Eva pa zaradi Adama. Po tem stavku lahko vidimo, da se moški in ženska dopolnjujeta in sta si hkrati tudi različna.«

Tridnevni kongres se je v nedeljo končal z mašo. ■ MATEJA RIHTER

Slovenska stojnica na socialnem tednu v Parizu Foto: Mateja Rihter

Na predavanjih so se spraševali, kako se lahko ženske in moški naučimo živeti skupaj in

P. BRANKO

Privlačnost janzenizma

Berem: »Terezija (Deteta Jezusa) nas je prišla ozdravit janzenizma, prišla nam je vrniti zaupanje in upanje. Z njo je svetost spet postala dosegljiva najbolj ubogim.« Na svoj način tudi teologija telesa odpravlja posledice janzenistične miselnosti. Moje vprašanje je, ali je bil do sedaj janzenizem zgolj deležen kritike ali je bil tudi kdaj uradno obsojen kot herezija? Marko

Janzenizem (ime je dobil po škofu Jansenu, + 1638) je bil kot herezija prvič obsojen l. 1642, drugič l. 1653, tretjič l. 1713, četrto skupaj s predlogi pistojske sinode l. 1794. Že iz serije obsodb je razvidno, da gre za izmuzljivo učenje, ki je bolj miselnost kot strukturiran nauk, in da je ta nauk moral imeti široko podporo (pristaš janzenizma je npr. bil slavni Blaise Pascal). Ostaja odprto, ali je to, na cerkvene obsodbe in disciplinske ukrepe precej odporno teološko in duhovno gibanje sploh kdaj bilo dokončno premagano.

Kaj je narobe z janzenizmom, vemo. Nauk, da smo zaradi izvirnega greha vsi zapisani peklu, kamor nas bo pravični Bog prej ali slej sunil; da je človeška narava do obisti pokvarjena; da je Bog daleč daleč nad nami; da nas rešuje edinole milost božja, mi pa ne moremo nič drugega, kot da ponižujemo sami sebe in kaznujemo svoje grešno telo.

PO JANZENISTIČNIH NAČELIH JE BOG VSEVEDNI IN VELIKI KAZNOVALEC.

A vprašajmo se drugače: Kaj je na janzenizmu privlačnega? Očitno mora imeti za katoličane nek čar, da v vsakem obdobju najdemo vernike ali skupine vernikov, ki začnejo razmišljati in delovati po janzenističnih načelih. Sledi janzenizma pa najdemo celo v bogoslužju. »Bog je bil zemlja preklel,« pojemo ponekod kakšno adventno nedeljo.

Prvi čar je spoznavni. Janzenizem poenostavlja. Bog je dober, mi slabi, zemlja in zemeljske stvari pa podružnica pekla. Dvo-delna, črno-bela predstava o Bogu in svetu je za um lažja kot večznačna in mavrična.

Drugi čar je povezan s čutom za pravičnost. Mi smo slabi, svet je hudoben, a Bog je vsevidni in veliki Kaznovalec. Noben greh in nobena krivica ne bosta ostala brez kazni. Človeku godi, ko ve, da bo pravica, četudi strašna, nekega dne vendarle prišla in zmaga. Upira se mu, da bi tudi velike barabe, ki so ubijale in kradle, bile na koncu v imenu božje ljubezni pomiloščene. Za janzeniste Kristus ni umrl za vse ljudi, ampak le za tiste, ki jih je Bog določil, da jih bo rešil.

Tretji čar lahko poiščemo v psihologiji. Nagnjeni smo k nizki samopodobi, k samokaznovanju. To je mehanizem, s katerim se danes zelo veliko ukvarja psihoterapija. Janzenizem seveda ni kriv zanj, je pa iz njega naredil krepost. Nizka samopodoba in samokaznovanje sta celo pogoj, da vsaj malo sodeluješ pri svojem odrešenju. Še danes lahko ženska, ki pri spovedi pove, da jo mož tepe, dobi nasvet: »Potrpi, ponižno moli, zase in za moža, delaj pokoro!« Torej, dodatno prevzemanje krivde nase, dodatna kazni – tipično janzenistično.

(V uredništvo Mladega vala je prispelo še eno vprašanje glede janzenizma, zato sem vesel, da lahko s to temo nadaljujemo prihodnjič.)